

GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN CHÍNH SÁCH ĐỐI VỚI NHỮNG NGƯỜI HOẠT ĐỘNG KHÔNG CHUYÊN TRÁCH CẤP XÃ TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH TRÀ VINH

● TÀI LÊ NHẢ MI

TÓM TẮT:

Chính sách đối với những người hoạt động không chuyên trách cấp xã đóng vai trò quan trọng trong việc nâng cao hiệu quả hoạt động của đội ngũ nhân sự này. Tuy nhiên, trong thời gian vừa qua, chính sách đối với những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên địa bàn tỉnh Trà Vinh vẫn còn một số hạn chế. Bài viết đưa ra một số phương hướng để hoàn thiện chính sách đối với những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên địa bàn tỉnh, như: hoàn thiện công tác ban hành văn bản; cải thiện các khoản phụ cấp; các chương trình đào tạo, bồi dưỡng nên cung cấp các kiến thức toàn diện về bộ máy nhà nước, hệ thống chính trị, công tác quản lý nhà nước,...; và sự quan tâm tiếp thu ý kiến, đánh giá của những người hoạt động không chuyên trách cấp xã khi xây dựng chính sách.

Từ khóa: chính sách, những người hoạt động không chuyên trách, nhân sự, cấp xã.

1. Đặt vấn đề

Bên cạnh lực lượng cán bộ, công chức, những người hoạt động không chuyên trách cấp xã cũng đóng vai trò quan trọng trong việc thực thi chủ trương, chính sách của cơ quan quyền lực nhà nước cùng cấp và cơ quan nhà nước cấp trên. Chính vì thế, việc hoàn thiện chính sách dành cho đối tượng này trở thành một yêu cầu không thể thiếu nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ nhân sự ở cơ sở. Trên thực tế, chính sách đối với những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên địa bàn tỉnh Trà Vinh vẫn còn một số hạn chế, như: chưa thể chế hóa chế độ đào tạo, bồi dưỡng, chế độ phụ cấp chưa tương xứng, các nội dung đào tạo, bồi dưỡng chưa đa dạng,... những hạn chế này sẽ ảnh hưởng trực

tiếp đến tinh thần và kết quả làm việc của đội ngũ nhân sự này. Từ đó, việc đưa ra các giải pháp hoàn thiện chính sách đối với những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên địa bàn tỉnh Trà Vinh trở thành một yêu cầu cấp thiết.

2. Phương pháp nghiên cứu

Nghiên cứu thực hiện thu thập số liệu sơ cấp thông qua phiếu khảo sát đối với những người hoạt động không chuyên trách cấp xã.

Tác giả xác định cỡ mẫu khảo sát theo công thức Slovin (1984): $n = N / (1 + Ne^2)$. Trong đó: n là cỡ mẫu khảo sát; N là tổng thể; e là sai số. Với cỡ mẫu tổng là 1.143 người hoạt động không chuyên trách cấp xã (2019) và sai số là 5% thì tổng số mẫu tác giả khảo sát sẽ là: $n = 1143 / (1 + 1143 * 0.05^2) = 297$ (mẫu).

Phiếu khảo sát được thiết kế theo thang đo Likert với ý nghĩa các trị số trung bình như sau: **1.00 - 1.80**: rất không đồng ý/rất không hài lòng/...; **1.81 - 2.60**: không đồng ý/không hài lòng/...; **2.61 - 3.40**: trung bình/không ý kiến/...; **3.41 - 4.20**: đồng ý/hài lòng/...; **4.21 - 5.00**: rất đồng ý/rất hài lòng/rất quan trọng/...

3. Kết quả nghiên cứu

3.1. Thực trạng chính sách đối với những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên địa bàn tỉnh Trà Vinh

3.1.1. Về số lượng

Hiện nay, số lượng những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên địa bàn tỉnh Trà Vinh được bố trí theo Nghị quyết số 19/2020/NQ-HĐND về sửa đổi, bổ sung Khoản 1, Khoản 2, Điều 1 Nghị quyết số 93/2019/NQ-HĐND ngày 12/7/2019 của HĐND tỉnh quy định chức danh, số lượng một số chế độ, chính sách đối với những người hoạt động không chuyên trách cấp xã, ở ấp, khóm; khoán kinh phí bồi dưỡng những người tham gia công tác ở ấp, khóm trên địa bàn tỉnh Trà Vinh. Theo đó, số lượng NNHKCT cấp xã trên địa bàn tỉnh Trà Vinh được quy định như sau:

- Mỗi đơn vị hành chính cấp xã loại I bố trí tối đa 14 người;
- Mỗi đơn vị hành chính cấp xã loại II được bố trí tối đa 12 người;
- Mỗi đơn vị hành chính cấp xã loại III được bố trí tối đa 10 người. [1]

Trước đó, Nghị quyết số 07/2013/NQ-HĐND ngày 11/7/2013 của Hội đồng nhân dân tỉnh Trà Vinh về việc quy định chức danh, số lượng, một số chế độ chính sách đối với những người hoạt động không chuyên trách ở xã, phường, thị trấn và ấp, khóm đã quy định “mỗi cấp xã bố trí không quá 17 người” [2]. Như vậy, so với giai đoạn trước, số lượng tối đa những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên cả nước nói chung và trên địa bàn tỉnh Trà Vinh đã giảm xuống.

Việc giảm số lượng những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên địa bàn tỉnh Trà Vinh phù hợp với chủ trương, chỉ đạo của Đảng về tinh gọn bộ máy hệ thống chính trị và cụ thể là Nghị định số 34/2019/NĐ-CP ngày 24/4/2019 của Chính

phủ về việc sửa đổi, bổ sung một số quy định về cán bộ, công chức cấp xã và người hoạt động không chuyên trách ở cấp xã, ở thôn, tổ dân phố.

3.1.2. Về chế độ phụ cấp

Quy định về mức phụ cấp dành cho những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên địa bàn tỉnh Trà Vinh được quy định trong Nghị quyết số 93/2019/NQ-HĐND ngày 12/7/2019 của Hội đồng nhân dân tỉnh Trà Vinh. Dù mức phụ cấp dành cho những người hoạt động không chuyên trách ở đơn vị hành chính cấp xã loại I, loại II, loại III cũng như mỗi trình độ đào tạo khác nhau là khác nhau, nhưng tựu trung lại, những người hoạt động không chuyên trách cấp xã nếu tốt nghiệp đại học trở lên sẽ nhận được mức phụ cấp là 2.34 mức lương cơ sở/người/tháng, tốt nghiệp cao đẳng có mức hỗ trợ là 2.1 mức lương cơ sở/người/tháng và tốt nghiệp trung cấp là 1.86 mức lương cơ sở/người/tháng. [3]

Dù số lượng những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên địa bàn tỉnh Trà Vinh đã giảm so với trước đó, nhưng phụ cấp lại không tăng với quy định cũ. Điều này cho thấy áp lực công việc đang tăng lên đối với những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên địa bàn tỉnh Trà Vinh, nhưng mức phụ cấp lại không tương xứng.

3.1.3. Chế độ đào tạo, bồi dưỡng

Trong Nghị định số 92/2009/NĐ-CP đã quy định “những người hoạt động không chuyên trách cấp xã được đào tạo, bồi dưỡng kiến thức phù hợp với yêu cầu thực hiện nhiệm vụ đang đảm nhiệm”[4]. Tuy nhiên, trong Nghị quyết số 93/2019/NQ-HĐND quy định chức danh, số lượng, một số chế độ, chính sách đối với những người hoạt động không chuyên trách ở cấp xã, ở ấp, khóm; khoán kinh phí bồi dưỡng những người tham gia công tác ở ấp, khóm trên địa bàn tỉnh Trà Vinh lại không thể hiện quy định về đào tạo, bồi dưỡng đối với những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên địa bàn tỉnh Trà Vinh.

Trên thực tế, những người hoạt động không chuyên trách cấp xã chủ yếu được bồi dưỡng chuyên môn về lĩnh vực được phân công công tác chứ không được tham gia đào tạo. Ví dụ, đối với người hoạt động trong lĩnh vực tuyên giáo, hàng năm sẽ được bồi dưỡng nghiệp vụ công tác tuyên

giáo và báo cáo viên tuyên truyền miệng; và các chức danh Phó Chủ tịch đoàn thể, như: Phó Bí thư Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Phó Chủ tịch Hội Nông dân,...

Nội dung của các buổi tập huấn tập trung vào chuyên môn nghiệp vụ của những người hoạt động không chuyên trách cấp xã nhưng lại chưa hướng vào mục tiêu cung cấp kiến thức nền tảng về nhà nước, về hệ thống chính trị, về cơ quan hành chính Nhà nước, đạo đức công vụ, văn hóa công sở... hoặc các lớp bồi dưỡng về anh văn, tin học cũng rất ít tổ chức cho những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên địa bàn tỉnh Trà Vinh. Chủ yếu là tổ chức cho đối tượng cán bộ, công chức và một vài người hoạt động không chuyên trách cấp xã tham gia cùng.

Chương trình bồi dưỡng của những người hoạt động không chuyên trách cấp xã tỉnh Trà Vinh tập trung vào chuyên môn, nghiệp vụ mà không hướng đến xây dựng kiến thức, kỹ năng nền tảng khiến cho công tác của những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên địa bàn tỉnh Trà Vinh mang tính sự vụ theo hướng “làm đâu biết đó” mà không có sự linh hoạt, chủ động, cũng như không thực sự am hiểu về bộ máy mà mình đang phục vụ.

3.2. Đánh giá về tác động của chính sách đến những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên địa bàn tỉnh Trà Vinh

Tác giả đã khảo sát mức độ đồng tình của những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên

địa bàn tỉnh Trà Vinh đối với một số tác động của chính sách dành cho mình và thu được kết quả đáng chú ý như sau:

Yếu tố nhận được sự đồng tình cao nhất từ phía những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên địa bàn tỉnh Trà Vinh trong các yếu tố tác động mà tác giả đưa ra đó là “có thêm nguồn thu để trang trải cuộc sống” với thang điểm quy đổi là 3.84 (tương ứng với mức độ Đồng ý). Qua đó cho thấy tiền công vẫn là yếu tố tác động mạnh mẽ, là mục tiêu hàng đầu của những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên địa bàn tỉnh Trà Vinh nói riêng và người lao động nói chung khi đảm nhiệm một vị trí công việc.

Ý kiến “nâng cao kiến thức, kỹ năng chuyên môn” và “Tăng cường sự gắn kết với chính quyền” đạt mức điểm quy đổi lần lượt là 2.77 và 3.37 (tức là ở mức độ Trung bình/Không ý kiến). Điều này chứng tỏ rằng mặc dù những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên địa bàn tỉnh Trà Vinh không phủ nhận sự tồn tại của các yếu tố này nhưng sự ảnh hưởng, tác động của chúng lại không thật sự rõ nét.

Cuối cùng, những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên địa bàn tỉnh Trà Vinh có xu hướng không đồng ý rằng chính sách đối với những người hoạt động không chuyên trách cấp xã sẽ giúp họ “tăng động lực làm việc” với mức điểm quy đổi là 2.59 (tương ứng với mức độ Không đồng ý). Trong khi, việc tăng động lực làm việc cho

Bảng 1. Tác động của chính sách đối với những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên địa bàn tỉnh Trà Vinh (n = 297)

	Rất không đồng ý (1)	Không đồng ý (2)	Không ý kiến (3)	Đồng ý (4)	Rất đồng ý (5)	Giá trị TB
Có thêm nguồn thu để trang trải cuộc sống	1	49	45	103	99	3.84
Tăng động lực làm việc	47	88	107	51	4	2.59
Tăng cường sự gắn kết với chính quyền	13	76	68	69	71	3.37
Nâng cao kiến thức, kỹ năng chuyên môn	44	72	97	77	7	2.77
Khác:....	0	0	0	0	0	0

Nguồn: Tác giả khảo sát, 2021

những người hoạt động không chuyên trách cấp xã lại là một vai trò, một nhiệm vụ quan trọng của chính sách dành cho những người hoạt động không chuyên trách cấp xã.

4. Giải pháp hoàn thiện chính sách đối với những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên địa bàn tỉnh Trà Vinh

Thứ nhất, nâng cao chất lượng ban hành văn bản quy phạm pháp luật, mà cụ thể là chính sách đối với những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên địa bàn tỉnh. Thực tế cho thấy, chính sách đối với những người hoạt động không chuyên trách cấp xã bao gồm các nội dung về số lượng, chức danh, chế độ phụ cấp, bảo hiểm và bao gồm cả chế độ đào tạo, bồi dưỡng. Điều này được quy định trong Nghị định số 92/2009/NĐ-CP ngày 22/10/2009 của Chính phủ. Tuy nhiên, khi thể chế hóa lại quy định của cơ quan nhà nước cấp trên, thì Nghị quyết số 93/2019/NQ-HĐND ngày 12/7/2019 và Nghị quyết số 94/2019/NQ-HĐND ngày 15/10/2019 của Hội đồng nhân dân tỉnh Trà Vinh lại không thể hiện nội dung đào tạo, bồi dưỡng đối với những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên địa bàn tỉnh. Chính sự thiếu sót này sẽ dẫn đến thiếu cơ sở pháp lý về chính sách đối với những người hoạt động không chuyên trách cấp xã.

Thứ hai, chú ý hơn nữa đến chế độ phụ cấp đối với những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên địa bàn tỉnh Trà Vinh. Hiện nay, số lượng những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên địa bàn tỉnh đã giảm để phù hợp với xu hướng tinh gọn bộ máy. Điều đó có nghĩa công việc của đội ngũ này tăng lên nhưng tiền lương, phụ cấp lại không được quan tâm tương xứng. Tuy những người hoạt động không chuyên trách cấp xã không dành toàn thời gian lao động tại Ủy ban nhân dân cấp xã, nhưng tiền lương, phụ cấp của họ cũng cần phù hợp

hơn với giả cả thị trường và khối lượng công việc mà đối tượng này thực hiện.

Thứ ba, bên cạnh bồi dưỡng về chuyên môn, nghiệp vụ, các chương trình bồi dưỡng của những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên địa bàn tỉnh Trà Vinh ngoài cung cấp những kiến thức chuyên môn, nghiệp vụ gắn liền với vị trí công tác cũng cần chú ý bổ sung những kiến thức nền tảng liên quan đến bộ máy nhà nước, hệ thống chính trị, công tác quản lý nhà nước,... Điều đó giúp đội ngũ nhân sự này có kiến thức tổng quát về các nguyên tắc, nội dung, phương thức quản lý nhà nước. Từ đó, làm nền tảng tạo sự linh hoạt, sáng tạo trong thực thi công vụ.

Thứ tư, để xây dựng được một chính sách phù hợp, các cơ quan có thẩm quyền cần đặc biệt quan tâm tới đánh giá của đối tượng thụ hưởng - đó là những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên địa bàn tỉnh - về nội dung chính sách dành cho mình. Việc tiếp nhận ý kiến của đối tượng thụ hưởng sẽ là cơ sở quan trọng cho việc xây dựng nội dung chính sách hợp lý, hợp tình, góp phần nâng cao động lực làm việc cho những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên địa bàn tỉnh Trà Vinh.

5. Kết luận

Tóm lại, chính sách đối với những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên địa bàn tỉnh Trà Vinh chưa có tác động tích cực mạnh mẽ đến những người hoạt động không chuyên trách cấp xã. Trong khi đây là một đội ngũ vô cùng quan trọng trong việc thực thi chính sách, pháp luật tại cơ sở. Chính vì thế, việc hoàn thiện chính sách đối với những người hoạt động không chuyên trách cấp xã trên địa bàn tỉnh là một yêu cầu cấp thiết, cần sớm được hoàn thiện để góp phần hoàn thiện đội ngũ nhân sự ở địa phương ■

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

1. Hội đồng Nhân dân tỉnh Trà Vinh (2020). *Nghị quyết số 19/2020/NQ-HĐND ngày 09/12/2020 sửa đổi, bổ sung khoản 1, khoản 2 điều 1 Nghị quyết số 93/2019/NQ-HĐND ngày 12/7/2019 của Hội đồng Nhân dân tỉnh quy định chức danh, số lượng, một số chế độ, chính sách đối với những người hoạt động không chuyên trách ở cấp xã, ở ấp, khóm; khoán kinh phí bồi dưỡng những người tham gia công tác ở ấp, khóm trên địa bàn tỉnh Trà Vinh.*

2. Hội đồng Nhân dân tỉnh Trà Vinh (2013). *Nghị quyết số 07/2013/NQ-HĐND ngày 11/7/2013 về việc quy định chức danh, số lượng, một số chế độ chính sách đối với những người hoạt động không chuyên trách ở xã, phường, thị trấn và ấp, khóm.*
3. Hội đồng Nhân dân tỉnh Trà Vinh (2019). *Nghị quyết số 93/2019/NQ-HĐND ngày 12/7/2019 về quy định chức danh, số lượng, một số chế độ, chính sách đối với những người hoạt động không chuyên trách ở cấp xã, ở ấp, khóm; khoán kinh phí bồi dưỡng những người tham gia công tác ở ấp, khóm trên địa bàn tỉnh Trà Vinh.*
4. Chính phủ (2009). *Nghị định số 92/2009/NĐ-CP ngày 22/10/2009 về chức danh, số lượng, một số chế độ, chính sách đối với cán bộ, công chức ở xã, phường, thị trấn và những người hoạt động không chuyên trách ở cấp xã.*

Ngày nhận bài: 14/1/2022

Ngày phản biện đánh giá và sửa chữa: 14/2/2022

Ngày chấp nhận đăng bài: 24/2/2022

Thông tin tác giả:

TÀI LÊ NHẢ MI

Khoa Quản lý nhà nước, Quản trị văn phòng

Trường Đại học Trà Vinh

SOLUTIONS TO PERFECT POLICIES FOR PART-TIME COMMUNE-LEVEL WORKERS IN TRA VINH PROVINCE

● TAI LE NHA MI

Faculty of State Management and Office Administration,
Tra Vinh University

ABSTRACT:

Policies for part-time commune-level workers play an important role in improving their performance. However, policies for part-time commune-level workers in Tra Vinh province still has some shortcomings. This paper presents some directions to improve policies for part-time commune-level workers in Tra Vinh province such as: completing the promulgation of documents, improving allowances, providing provide comprehensive knowledge about the state apparatus, political system, state management, etc. via training and retraining programs, and listening to opinions and evaluations of part-time commune-level workers when making policies.

Keywords: policy, part-time workers, human resources, commune level.